

Nro. 13.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

Indült Bétából, Pénteken Augustus 14-ik napján

BCU Cluj / 1807-ik évfolyam Library Cluj

B é t s.

Méltos. Udvari Consiliarius F á j i F á y A g o s-
t o n Ur Eő Nagyságát, Tek. Beregh Vármegyének
néhány éfztendőktől fogva Fő Ispányi hivatalját
viselő Administratorát sok és különbkülönbféle ér-
demeire nézve Tekint. Ugocsa Vármegyének va-
lóságos Fő Ispányáva, 's egyfzersmind eránta oly
kegyelmes rendelést tenni méltoztatott Felséges
Fejedelmünk, hogy ezen hivatalja mellett az el-
sőbbet is, tudnjilik Tek. Beregh Vármegye Admi-
nistratorságát továbbra is meg tartsa ez a' nagy
Mazafi.

N

A' Posoni Ujság' Bétsi levelezője azt iratta azon ujságban, hogy Bétsben a' bor' árra hitel felett való módon szállana, és hogy itt a' jó bornak (pintjét-é, vagy mezelyét? nem írja) 18 krajtzáron lehet inni. Kár, hogy hitel felett valónak írja ezen dolgot. Mi kívánjuk, hogy ilyen jó hírt nem soká hitelesen irhassunk Bétsből. Még most megelégednénk, ha 48 krajtzáron csak meg lehetős bornak pintjét kaphatnók.

A' nagy meleg, a' milyenre ez az emberi nyom alig emlékezik, még tart: 's a' föld és gyümölcs még mind hijába siránkoznak az essőért.

Hanem ez a' panasz talám egész Európában közönséges. Romából így írtak Julius' 18-dikán: — „A' melegség itt rendkívül való mértekre haggott. Egy pár napok előtt 29 grádust mutatott a' Reaumur melegmérőjén. A' következése az, hogy itt már is sok emberek megtébolyodtak elméjében; rövid idő alatt 60 embernél többet vittek a' Langarai bolondok házába. Mint halljuk a' guttaütea is erőssen kezdett a' nagy melegség miatt uralkodni. — A' gyilkos öldöklés azonközben az idén kevesebb; mint tavaly volt. A' folyó hónapban még csak 5 embert öltek meg orozva.

Tyrolisból, Jul. 18-dikán. A' meleg itt csak nem elszenvedhetetlen. Az aratás már véghez ment. Botzenben már ért szőlőt lehet találni, a' mi nem történt 50 ezrtendőtől fogva.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi Udvari Ujság mellett ilyen előadás jött ki Jul. 10-kén töldalékban, a' Friedlandi utolsó nevezetes és végső ütközetről: — „

„A' mi Heilsbergi győzedelmünket követett napon, úgymint Junius 11-kén, megmaradott az Orosz ármadia a' maga előbbeni fekvésében, várván, hogy az ellenség nem fog é' ujjabb tsatát kezdeni. Az ellenség azonban nem tett akkor egyebet, hanem seregének egy részével balra nyomúlván, ezen fordúlása által jobb szárnyunkat megkerülte, és Marschal Davoust, minekutánna táborát az erdőn keresztül hozta volna, azokkal és Stutzosaival tüzeléshez fogott. Az Orosz fő vezér, ármadiájának jobb szárnyát megerősítvén, négy oráig állott hadi rendben, ütközetet ajánlván az ellenségnek, hanem az nem ütközött meg, mozdulásait azonban bal felé teni meg nem szülvén, mind addig, míg Landsbergen által a' Königsbergi útra nem jutott. Ezt látván az Orosz fő vezér, parantsolt Generálmajor Gróf Kamenskynek, hogy az alatta lévő sereggel és a' Lestocq vezérlése alatt lévő Pruszsus sereggel egyetemben, arra felé útnak induljon, maga pedig az Orosz ármadia több részével, minekutánna a' Heilsbergi kevés magazinumot semmivé tetette volna, Bartenstein felé folytatta útját.

„Junius 12-kén egy Frantzia Kurirnak elfogatása által megvalóságosúlt az a' hír, hogy az ellenséges ármadia Königsberg felé nyomúl, melyhez képpes tehát az Orosz ármadia is tovább folytatta útját az Alle mellett, és Schippenbeilba tette által fő hadi szállását. Jun. 13-ikán az egész tartalék sereg Friedlandhoz küldetett a' lovaságnak egy részével egyetemben. Három Frantzia lovas Regementek, a' mellyek már előre oda érkeztek vala, megverettvén, onnan kikergettettek. Azon-

közben egész ármadiánk Friedland felé nyomult. —

„Junius' 14-iké egy igen veres ütközetnek napja vala. Reggeli 5 órakor hozzá fogott az ellenség a' verekedéshez. A' hozzánk fogságra esett Frantziák azt erősfítették, hogy csak a' Gen. Oudinot tábora volna jelen: hanem kevés idő mulva az egész Frantzia ármadia, megmutatta magát az ütközetben igen nagy számmal. Seregeink azonközben derék módon megtartották helyeiket, a' hova kiállittatva voltak, és az ellenségnek minden heves rohanásait emberül vízfzva verték. — Egész sorai az ellenségnek semmivé tétettek, a' melly-közben egy zászlót is nyertünk. A' verekedés 14 órát tartott, és az ellenségnek minden iparkodásai füstbe mentek vala az Orosz seregeknek állhatatossága és bátorsága előtt: hanem, estve felé 7 óra tájban nagy számú ujj ellenséges seregek, a' mellyek lovasság által is segítették, fogván ujra hozzá a' tsatázáshoz, rendkívül való hevességgel és sebességgel rohantak hadi lineánknak közepére, és azt meghátráltatták, a' mely után seregeink az Alle vizen által költözködvén, útjokat Allenburg felé tovább folytatták.

„A' mi vesztesünk valami tiz ezer elesett és megsebesedett emberekre ment ezen ütközetben: Az elestek között vannak Pahlen és Masowsky Genarálmajorok és Oberster Kern; a' sebesek között Generál-Lieutenánt Essen, és Steinhel, Sukin, 's Markow Generálmajorok. Az ellenség' vesztesének is hasonló mértékben igen nagyoknak kellett lenni.

Jun. 15-ikén Allenburgból Wehlau felé foly-

tatták útjokat seregeink, és a' Pregel jobb partján szállottak-meg. Minthogy mostanában még két ujj Ofztályaink voltanak útban az ármadia felé, a' mellyek már a' Memel vizéhez közelítettek: erre nézve arra határozta magát a' fő vezér Gen. Benningsen, hogy Tilsit felé nyomúljon-fel, és ott egygyesittse magát az ujjonnan érkező két Ofztályokkal. Az ellenség azonban nem tsak hogy nem akadályoztatta ezen mozdulásainkat, hanem még annak sem tett semmi akadályt, hogy Prufszus Genezális Lestocq magát véllünk öfzfetsatólhassa, bár mi terhes munka volt is ez. Az ő nagy magok megerőltetése és az ő Friedlandnál szenvedett rendkívül nagy veszteségek nem engedte az ellenséges tsapatoknak, hogy ujjabb próbákat tegyenek: tsak a' mi hátuljártó tsortjainknál estek holmi öfzfetsapások. —

„Junius' 18-ikán Tilsit városához közelgettek seregeink, 's minekudánna nehéz bagázsainkat a' Memel vizén által költöztettük, azután ármadiánk is által költözött, és a' Tilsit városával általellenben lévő nagy térségen szállott-meg a' Memel jobb partja mellett. Ezen jó fekvést elfoglalván seregeink, és az útban lévő Ofztályoknak érkezéseket várván, az alatt Követet küldött által fő vezérünk az ellenséges ármadiához, olyan ajánlással, hogy a' hadakozásnak munkájit egy ideig szünteffék-meg: a' mely izenetre olyan válaszszal érkezett által hozzánk az ellenségtől egy Követ, hogy az ellenség kész vólna az alkudozásra.“

Frantzia Birodalom.

A' Frantzia ármadiánál kijött hivatal szerént

való 87-ik. tudósításban (a' melynek egy része a' M. Kurir 166-ik lapján olvastatik), találhatók még a' Párisi Moniteur szerint a' következő levelei is: — „

„Königsberg Julius 12-ikén. Tilsithen való húsz napokig tartott tartózkodások után, a' hol a' két Császároknak szállásaik azon egy utcában és egymáshoz nem messzire voltak, ezen hónapnak 9-dikén délutáni 3 órakor, a' Prantzia és Orosz Császár onnan elúztak. Elválásokkor a' legbelsőbb barátságna jeleit nyilatkoztatták egymás éránt. Az ő ott való tartózkodásoknak a' napok szerint való jegyző könyve, mind két nemzetre nézve nevezetes következésű fog lenni. Minnekutána 4-gyedfél órakor ő Pruszus Királyi Felsége is Napoleon Császárnál bútsuzó látogatás végett megjelent, 's azután Memel felé útnak indult volna, Napoleon Császár is oda hagyta Tilsitet, és Königsberg felé vette útját, a' hova 10-ikben reggeli 4 órakor megérkezett. Tegnap egy tsajkán, a' mellyet Császári testőrző hajóslegények kormányoztak, megvizsgálta az itt lévő kikötőhelyet, Ma a' Marschal Soult serege mustráját tartja, és holnap reggeli 2 órakor Dresda felé veszi útját. A' Friedlandi ütközetben elesett Oroszok' száma 17,500-ra ment; 40 ezeren fogságra estek. Ezek között 18 ezeren Königsbergbe vitettek, 17 ezeren az ispotályokban hátra hagyattak, a' többek Thorn és Warschau felé vitettek. Már megtétettek a' rendelések, hogy haladéknélkül minnyájan az Orosz Birodalomba visszafelküldetessenek. Már 7 ezeren megérkeztek Königsbergbe, a' kik haladéknélkül kiadattanak.

Azok az Orosz csapatok, a' mellyek Frantzia országban vannak mint hadi foglyok, ideig való Regementekbe formáltatnak. Megparantsolta Napoleon Császár, hogy ujj ruhába öltöztetvén, fegyvert adjanak nékiek, és ugy [b]otsáffák őket hazájokra visszra. Az Orosz és Frantzia Birodalmak között való hékességkötés ratifikatziójának kitseréltetése ezen hónap' 9-ikén Tilsitben esett-meg; a' Pruszziával való kitseréltetése ma megyer véghez itt Königsbergben."

A' Szenátus eleibe Julius 24-ikén vitte a' Birodalom fő Canczellariussa a' Pruszziával és Orosz Birodalommal való [K]ötéseket, a' mellyek ott egy Titoknok által annak módja szerént felolvastattak, minekutánna a' fő Canczellarius a' Szenátushoz egy beszédet intézett volna, a' melyben ekképpen szollott: — „

„Uraim! az ő Cs. K. Felsége győzedelmeinek egymásután való sebess következésér, előre jelentették tsalhatatlanul a' tisztefféges békességet. — Ezen két rendbéli hékességkötéseknek Aktái, mellyeket én ide előtekbe hoztam, betöltötték reménségünket. Ő Felsége nem engedte-meg ezeknek közönséges kihirdettetéseket előbb, hogysőbb előtekbe terjesztődnének. A' Szenátus haládatossággal fogja ő Felségének ezen hozzá viseltető indulatját fogadni, 's ebben egy ujj bizonyságát fogja szemlélni azon figyelmeteffégnek, a' mellyel a' mi Felséges Uralkodónk, a' mi szokásainkon és törvényeinken fundálódó formálításokat meg akarta tartatni. Azon nagy következésű tárgyak között, a' mellyek ezen Politikai Aktákban befoglaltatva vannak, találtatik nevezetesen egy, a' mely

titeket leg nagyobb részvételre indíthat. A' mi ujj Uralkodó Császári Házunkhoz eleitől fogva leg nagyobb hájlandósággal és szeretettel viseltetvén, mely nagy gyönyörűséggel fogjátok ti Uraim! mostan szemlélni, hogy ennek fényessége mind nagyobbra meg nagyobbra nevedik, 's a' Westphaliai thronusra egy olyan Princz emeltetik, a' ki a' maga böltsessége és bátorsága által magát így megkülömböztette. Ezen intézetben, valamint szintén egyéb pontjaiban is ezen békekötéseknek, ujjabban feltalálhatjátok, Uraim, azt a' szünet nélkül való gondoskodást, a' mellyel a' mi Birodalmunknak fundálója azon törekedik, hogy azt a' nagy alkotmányt, a' melynek fundamentomot vetett, mind jobbanjobban megerősíthesse. Aldani fogják a' ti sziveitek annak a' nagy elmének, annak az emberbarátnak intézeteit, a' ki minden czélozásai, minden előre elintézett útjai módjai által az embervérontásnak megakadályoztatására törekedik. A' száraz világ állandó békefféget ígérhet már végezetre magának. Azok az örök emlékezetre méltó öfzszejüvetelek, a' melyek a' Memel partján történtek, hozzászatsendeségnek fognak zálogául szolgálni. Az Európai két leg hatalmasabb nemzeteknek Uralkodóik között lévő költsönös tisztelet és bizodalom, olyan kezességet ajánlanak a' Státusoknak, a' melyhe a' gyűlölségnek és ditsősségszomjuzásnak minden erőködéseik belé tsapódván, hajótörést fognak szenvedni.“

A' békeffégekötéseknek felolvastatások után a' Szenátus Elölülője Lacede állott fel, és ilyen formálg fejezte-ki gondolatait: — „Ezen két Ak-

táknak felolvastatása, a' bámulásnak és háládatosság-
 ságnak ujj és igen eleven érzésével töltötte-el a'
 Szenátust. Ilyen sok dítsőségnek szerzése, en-
 nyi tsudák és jó tétemények után (mostanában
 még erősebben érezi a' Szenátus mint valaha
 érezte annak szükséges voltát, hogy ő Cs. K. Fel-
 sége eránt való hódolásbéli készségét és ohajtá-
 sait kinyilatkoztassa. Tudja ugyan ő, hogy az a'
 minden Frantziákra nézve igen betses szempillan-
 tat nem soká el fog következni, midőn a' leg-
 nagyobb Monarcha Felséges jelenlétének ör-
 vendhetnek: hanem az ő igasságos türhetet-
 lensége előtt addig is, minden napok, orák,
 a' szempillantatok is, száz esztendőknék tetz-
 zenek lenni. Én tehát azt kívánom először,
 hogy az Orosz Birodalommal és a' Pruszfiával
 való Kötéseket, haladék nélkül irassuk-bé jegyző
 könyvünkbe, másodszor, hogy bízzuk egy Com-
 missióra, hogy egy irást készítsen a' Császár-
 hoz, a' melyben a' Szenátusnak ő Felségéhez vi-
 seltető érzékenysége, tisztelete, és szeretete fejez-
 tessék-ki, etc." —

A' Lacepede javaslása a' Szenátus által egyen-
 lő akarattal helybehagyattatott. A' Commissió
 tagjaivá Cardinális Fesch, Lacepede, Monge, La-
 place, és Semonville nevezettek-ki.

A' békekötéseknek két rendbéli Aktái, a'
 Császár parantsolatja szerént még azon napon,
 úgymint Jul. 24-ikén estvéli 5 órakor, Párisnak
 minden nevezetesebb piatzain nagy pompával ki-
 hirdették, számos fegyveres kíséző seregnek,
 egy czimeres Heroldnak, és 24 békességes ruhájú
 tiszteknek jelenlétekben, és az örvendező véghe-

tellen sokaságnak Éljen a' Császár! kiáltozásai között. Estve közönséges világosítások voltak minden házaknál.

Jul. 28-kán reggeli 8 órakor a' Státustanátsot botsátotta a' Császár maga eleibe, a' Princzek, Cardinálisok, Ministerek, az Ország Nagy tisztjei, 's a' Császári Ház tisztjei által lévén körülvetettelve ő Felsége. Tizenegy órakor a' Szenátust audientziára vezették szokott rendtartás szerint ő Felsége eleibe a' Czeremonia' Nagymestere és a' Cancellarius, a' melynek Elölülője L a c e p e d e, egy beszédet intézett ő Felségéhez. Az után következett a' Tribunátus, a' melynek nevében hasonlóképpen annak Elölülője F a b r é tisztelte egy beszéddel ő Felségét. Azután következtek a' Párisban lévő minden féle Elöljárók, Papok, és egyebek Tanátsaik; mind ezeket a' Párisi Generálstáb rekefztvén-bé.

Párisból Jul. 30-kán. Augustus 15-kére és 16-kára nevezetes inneplések vannak határozottva. A' Császárnak, Szenátusnak, és minden itt lévő fő főnökségeknek jelenlétekben, nagy pompával való T e D e u m l a u d a m u s éneklés tartatik 15-ikben; délután az Elizeumi mezőn nemzeti közönséges játékok, lóval való futások, muzsikálások, 's több efféle vigasságok celebráltak, etc. A' következő napon, 16-ikban, a' Törvényhozó Gyűlés' házába menvén a' Császár, annak üléseit szokott rendtartással ki fogja nyitni.

A' Moniteur kiadta a' Pruszszus hadifoglyoknak igen nevezetes laistromjokat, a' melyszerént ezek mind egygyütt 5179 tisztekre és 123,418 köz

emberekre telnek, tudniillik a' kik a' most végződött háboruban a' Frantziák által elfogattak. Taláthatnak közöttük: 2 Feldmarschallok, 12 Generál Lieutenantok, 44 Generál-Majorok, 30 Generál Adjutánsok — a' Királyi testörző seregből 247 tisztek, 8066 közemberek — a' közönséges gyalogság közzül 2552 tisztek, 59.136 közemberek — a' Granadirosok közzül 325 tisztek 14,246 közemberek, etc. — 471 Orvosok, Seborvosok, etc.

Szakszonია.

A' Wistula mellől Jul. 23-kén. Warschau-ból egy Követség van úthán Dresda felé, melynek tagjai Hertzeg Poniatovszky, Gróf Potoki Stanislaus, Malachowski, Wybiki, Herczeg Sapieha Pál, etc. és a' mely azért utazik oda, hogy a' Warschauer Hertzegnek a' Szakszoniai Királynak a' hódolás eránt a' Lengyel nemzet' nevében ajánlást tegyen, 's egyfersmind hogy az ujj Lengyel Constitutiót kidolgozza, vagy elintézzze. A' mi a' régi Lengyel czimert és a' Fejér Sas Rendet illeti, ezeket meg fogja tartani előrealóképpen a' Warschauer Hertzegség, etc.

Generális Dombrowszkit Lowitzi Hertzeggé nevezte, Hertzeg Sapieha Pálnak pedig a' Preny nevű Starostaságot, melynek ez a' Familia a' régi időkben is birtokos volt, vissza adta Napoleon Császár.

Marschal Davoust a' vezérlése alatt lévő számos táborral a' Warschauer Hertzegségben száll meg, és ott fog bizonyos ideig Császárja parancsolatja szerént kvártélyozni. A' több Frantzia tá-

borok Osztályonként folytatják útjokat haza felé Warschaun által, a' hol háromhárom napi nyugvó napot tartanak. — Meg lévén határoztatva, hogy a' Warschauer Hertzegei Országglószék, a' mely tsupa Lengyel születésű tagokból fog a' leg első-től fogva a' leg utolsóbbig állani, ennekutánna Warschauban lakják, a' házak arra igen emelkedni kezdett ezen fő városban, a' hol a' régibb időkben 75 ezer lelkek laktak, de a' mely szám Pruszszia alats 50 ezerre szállott-le.

A' Pruszszus Udvarról úgy irnak Memelből, hogy ezen esztendőben nem fog onnan Berlinbe vizszia menni. A' Testörző Regimentek sem mennek mostanában oda őrizetre vizszia. Generális Blücher száll-bé oda mint Komandáns, a' vezérlése alatt lévő sereggel, őrizetre.

Az újj Lengyel Constitutzióznak előre való intézeteit már hordozzák széllyel: hanem ennek kihirdetésére, minekutánna t. i. egészzen megállittatik, ezután is idő lefzen. Hogy a' jobbágytság a' Lengyel Hertzegeységben eltöröltetik, hogy a' polgári és katona tisztiek Lengyelek lefznek, a' Törvényhozó Gyűlés 60 Nemesekből, 32 vagy 40 városi polgárokból, 6 Püspökökből, 16 Szenátorokból fog állani, hogy ez a' Gyűlés esztendőben egyszer gyűl öfzfe, a' Király Warschauba Vice-Régenst küld, Püspököket, Szenátorokat, Ministereket nevez, etc. mint főbb pontok ezek emlittetnek az előre való intézetek között.

Tsak ezt a' Warschauer ujj Hertzegeget, a' mely az eddig való Deli Pruszsziaából, az ujj Napkeleti Pruszszianak egy részéből, és a' Netzi vidékből

áll, 2144 négyszeg mértföldre teszik a' közönséges levelek, a' mely földön harmadfél millió emberek találtatnának. Ugyan ezen irók a' régi egész Lengyel országot az 1772-ik béli első elosztás előtt, 13 ezer négyszeg mértföldre és 12 vagy 13 millió lakosokra teszik.

Lipsiából Jul. 28-kán. A' Prufszus Király veztséje mind egygyütt, a' Tilsiti békességkötés ereje szerént, ennyiben áll: Déli Prufszia, Ujj Napkeleti Prufszia, a' Kotbusi Kerület Lausitzban, a' régi Mark, Magdeburg egy részint (a' várossal egyetemben; minthogy ez is az Albis bal partja felől van), Halberstadt és Hohenstein, Wernigerode, Quedlinburg, a' Márki Grófság, Essen, Werden, Ravensberg, Minden, Feklenburg, Lingen, Ostfriesland, Baireut, Eichsfeld, Mühlhausen, Nordhausen, Goszlar, Erfurth, Hildesheim, Paderborn, Münster, Hannovera; és Danczka várossa. Mind ezek mintegy 3000 négyszeg mértföldet tesznek, a' mellyeken közel 5 millió lelkek laknak. — Megmaradott birtokai a' Prufszus Monarchiának ezek: Napkeleti Prufszia a' fő várossal Königsbergel egyetemben, Napnyugoti Prufszia, a' Netzi Kerületnek egy része, Szézia, Pomeránia, Kurmark kivévén belőlle a' régi Márkot, Magdeburgnak az Albis jobb partja felől fekvő részei. Mind ezeket teszik 2,800 négyszeg mértföldre, 's az ezekben találtató lakosok számát valami ötödfél millióra. Ez szerént többet elvesztett egyszeriben vagyonnyainak felénél. Danczka egy igen heyses kő volt koronájában; a' vámot a' mellyet a' Vistula vize ezten

dönkétét béhozott, 2 millió tallérokra teszik. — A' Nagy Friedrich uralkodásának kezdetében az 1740-dik esztendőben 2,200 négyszeg mértföldből és harmadfél millió lakosokból állott a' Pruszszus Monarchia.

A' Szakszoniai Király Zöld Korona nevezet alatt egy ujj Rendet állítván-fel, megkérte Napoleon Császárt, midőn a' napokban útját ő Cs. Felsége Páris felé Dresdán által vette volna, hogy ezen Rendnek czimerét ő Királyi Felségétől mint a' Rend' Nagy Mesterétől elfogadván, lenne annak leg első Vitézze, 's tenné az által ezen Rendfundálatásának emlékezetét örökkévalóvá. Egyszermind az eránt is nyilatkoztatást tett ő K. Felsége, hogy költsönben maga a' Frantzia Betsület Legiójába való felvétetődést kívánná. Napoleon mind két rendbéli kívánságát elfogadta a' Királynak, a' Betsület Legiónak nagy kerefsztjét adván néki. A' Szakszoniai zöld Korona Rend czimerét kapták továbbá a' Fr. Császáron kívül, a' Westphaliai Király, a' Bergi Nagy Hertzeg, Benevent H. tzeg, Minister Maret, M. Düroc, Gen. Caulaincourt: a' Fr. Betsület Legió czimerét ellenben, a' Szakszoniai Király öttsei, Fő Lovászmester Marcolini, és Minister Bose.

Utólsó Jegyzések.

Schwerinből, Jul. 27-dikén azt irták, hogy odá olyan tudósítás érkezett volna sebess postán, hogy Frantzia Generális Molitor Stralsunban van, 's ezen erősségnek általadattatása felett alkudozik. — Pr. Feldmarschal Kalkreuth, mint hallatik Pá-

ris felé vette útját. Beszélik, hogy Swéd-Pome-
ránia volna ezen útozásának célja. — A' Swéd
Király már ekkor oda hagyta volt Stralsundot, ál-
tal evezvén Swétziába.

Párisból Julius 26-ikán. Az ujjabb leve-
lek szerént, a' mellyek Jun. 11-ikén indúltak Kon-
stántzinápolyból, ott még nem állott volt a' tsen-
desség éppen tökéletesen helyre. A' Jantsárok kü-
lömbkülömb régi kívánságaikat ujjitgatták meg
egymásután. A' fanatismus által eltsábittatván,
egyebek között a' Török Birodalomban lakó nem
Törökök ellen intéztetve lévő törvényeknek meg-
ujjittatásokat is kívánták, a' mely miatt ezek már
ujjonan ki is tétetődtek néminémü méltatlansá-
goknak.

Tudományos Tudósítások.

Gorové László Urnak megént egy eredeti magyar munkája jelenik meg az olvasó világ előtt, melynek ez a' cím írása: Az érdemes Kalmár. Magyar történeten épült árzékenyítő darab, mely folyt 1802-ik esztendőben, Magyar Országának egygyik népes városában. — Ennek a' darabnak készítésére a' Szerzőnek az adott alkalmatosságot, hogy gyakori utazásai között tapasztalta, hogy sok helyeken (leg inkább pedig Erdélyben) alávalóságnak tartják a' kereskedést, és így meg vetik a' kereskedőket de nagyobb alávalóság a' kereskedést alávalóságnak tartani. Kettő tehát a' tziel, mellyet a' Szerző ezen munkájával elérni akar, az első az, hogy nagy hiba egyáltalában az embert nevéért, vagy élete' módjáért

meg vetni, másodszer igen nagy gyengeség különösen gyűlölni a' Kalmárokat. Igyekezett a' szerző először mind a' két állítását jól meg vitatni, másodszer a' mostani világnak szöllása modja szerint beszél. Egy egyenes szívü Magyar Kisaszszonyt fog Ottillában kiki tudálni; egy különös derék férfiat Romjese ki Kalmárban bétülni. Az utolsóinak egy nemes tselekedetét ábrázolja a' szép rézmetszet a' munka előtt.

A' munkának árra kötetlen 51 xr.

Találtatik Pesten Kis István, és más Könyvárosoknál is, és mind a' két részébe a' Magyar hazának szélyet küldetett.

Hiradás.

A' Fels. Kir. udvari Magyar Kamara rendéleséből, ezen folyó Augustus 25-ik napján, a' Magyar Koronához tartozó Ó Budai Uradalombéli helységben; Buda-Órsön, 25. darab egy esztendő Kosok, 130 darab anyajuhok és kos bányók, mellyeknek anyjai a' leg finomabb Spanyol juhoktól vették eredeteket, apjaik pedig valóságos Spanyol Országai Kosok; ezéken kívül mintegy 60 darab leg finomabb Spanyol eredetü juh anyák, mellyek most ugyan meddők, de a' tenyészésre csak ugyan alkalmasak, közönséges licitatio mellett el fognak adattatni. Ahozképest a' kiknek azoknak meg szerzésekre kedvek leszen, a' fent meg határozott napon, reggeli 9 órakor, a' Buda-Órsi Kamarális Juh-Kosárnál jelennyenek meg.

P. D.